

SREČNO 2012!

Prijatelj, že pokojni Božo Kos, karikaturist in dolgoletni urednik Pavlihe in Cicibana je vedno in vsem voščil samo srečno novo leto. Kaj ti pomaga zdravje, če nimaš sreče in ti zdravemu pade opeka na glavo, je imel navado reči. Če imaš srečo, boš imel zdravje, zadel boš na loteriji in sploh se ti bo uresničilo vse, kar si želiš.

V letu, ki prihaja, bomo potrebovali predvsem srečo. Vseeno katera vlada bo, zategnila bo pasove! Prikimavala bo Bruslju, ta pa vidi rešitev v varčevanju. Tudi pri nas še zmerom z vilami mečemo denar skozi okno za projekte, da ga z lopatami lovijo prijatelji, politični sopotniki in bogatini, ki jim iz prepolnih denarnic padajo cekini, da jih nato z lepljivimi prsti pobirajo politiki. Če ne znamo varčevati sami, bo Bruselj varčeval namesto naših politikov. Spoznali smo jih že vseh barv in vsi imajo roke po meri Marija k sebi. Bo možni mandatar Janković uvidel, da pa se ne varčuje samo tako, da stiskaš na vseh koncih, da je varčevati mogoče tudi tako, da ustvarjaš več in to več ustvarjeno prodaš, za prodano pa tudi dobiš denar. Pa saj je menedžer in to ve. Bo tudi zmogel?

Kriza bo zanesljivo še najmanj udarila vse, ki že danes živijo iz rok v usta, in če imajo možnost, imajo obdelane vrtičke do zadnje flike zemlje. Tem ne država, ne Bruselj nimata več česa vzeti. Naj v

Evropi zavoljo lakote umirajo starejši, brezposelni in drugi z družbenega obrobja, kjer se niso znašli po svoji krivdi? Naj zmrznejo v nezakurjenih stanovanjih? Ti že tako živijo na meji revščine, da jim vsaka oblast lahko kvečjemu pomaga z evrom več, ne more pa jim ga vzeti, ker jim ga je že pobrala. Včasih so rekli: kjer ni, tam še vojska ne vzame!

Bogatuni so denar poskrili po svetu, tam pač, kjer lumpom ne gledajo pod prste, ker denar pač ne smrdi. Najvišjo ceno bodo ob že revnih plačali tisti, ki še imajo službe bodisi v javnem ali v zasebnem sektorju in ki še nekako držijo usta nad vodo. To so naši otroci. Ti bodo z dviganjem cen in ne z zmanjševanjem plač zanesljivo postali revnejši. In če se v samostojni, svobodni in demokratični Sloveniji, vključeni v demokratično Evropo, ne zmoremo enačiti v bogastvu, se bomo v revščini.

Veliko je že revnih in veliko jih bo še postalo. To je zanesljivo. Manj zanesljiv pa je odgovor, koliko časa bo še tako.

Zato si zaželimo srečno in da bi prestopili prag leta 2012 in stopili v leto 2013 vnovič srečni in z optimizmom, ki pa bo rasel iz tal in ne iz dnevnih političnih oblakov.

Matjaž Vizjak

Nokia C2-01

Redna cena 89⁰⁰ €

Paket 2012 **1⁰⁰ €***

Samsung S5610

Redna cena 114⁰⁰ €

Paket 2012 **10⁰⁰ €***

Lepo je verjeti.

**Praznična
ponudba
za člane ZDUS
do 31. 1. 2012**

Zato vas pri nas čaka praznična ponudba

Paket 2012 v novoletni akciji za samo **20,12 EUR*** vsebuje **503 minut** pogovorov v omrežju Mobitel, **503 minut** v ostala slovenska omrežja, **503 sporočil SMS/MMS** in **503 MB** prenosa podatkov. Skupaj torej 2012 razlogov za srečo.

Izberite novi mobitel do vključno 31. januarja 2012 in ob sklenitvi ali podaljšanju naročniškega razmerja za storitve Mobitel izkoristite **Novoletni naročniški bonus****.

Za več informacij o praznični ponudbi nas obiščite na **prodajnih mestih Telekoma Slovenije**, pokličite na **brezplačno številko 041 700 700** ali **080 8000** ali pišite na **info@mobitel.si**.

*Akcijška ponudba velja do odprodaje zalog ob sklenitvi/podaljšanju naročniškega razmerja za storitve Mobitel s Paketom 2012 za 24 mesecev v posebni akciji ZDUS, za vse, ki nimate veljavne aneksa UMTS št. 14/2005 oz. UMTS št. 14/2005 Povezani (24 mesecev) ali samostojnih aneksov GSM št. 16/2009 oz. GSM št. 16/2009 Povezani (24 mesecev) ali UMTS št. 17/2010 (24 mesecev) ali UMTS št. 18/2011 (24 mesecev) in izpolnjujete ostale pogoje. S sklenitvijo naročniškega razmerja za Paket 2012 Telekom Slovenije, d. d., naročniku zaračuna priključno takso v višini 12 EUR; v primeru spremembe iz obstoječega naročniškega paketa za storitve Mobitel na Paket 2012 pa naročniku zaračuna enkratni znesek v višini 17 EUR. Prodajna ponudba Paketa 2012 velja do 31. 1. 2012 in je objavljena na www.mobitel.si.

**Novoletni bonus lahko povsem prilagodite svojim željam. Izberate lahko med 300 SMS/MMS-i ali 300 minutami pogovora znotraj omrežja Mobitel ali 300 MB podatkov za paketni prenos podatkov znotraj omrežja Mobitel. Več najdete na www.mobitel.si. Ponudba Novoletnega bonusa velja za zasebne naročnike (fizične osebe, s.p.je in fizične osebe s posl. dejavnostjo) storitev Mobitel od 24. 11. 2011 do vključno 31. 1. 2012, v skladu s ponudbo, objavljeno na www.mobitel.si.

Slike so simbolične. Cene so navedene v EUR in vključujejo DDV. Telekom Slovenije, d. d., si pridržuje pravico do sprememb cen in pogojev. Za več informacij obiščite Telekomov center, www.mobitel.si ali pokličite na 041 700 700 ali 080 80 00.

WWW.MOBITEL.SI

Konec volilnega cirkusa?

Marsikdo med nami je vesel, da je volilnega cirkusa konec. Volilni programi so bili dokaj podobni, ob njih so se porajala vprašanja, kaj bo res mogoče narediti spričo hude recesije, s katero se soočamo. Stari politiki so spet kazali svoj - milo rečeno - neprimeren odnos do prebivalstva, ne zavedajoč se, da je stiska ljudi tako velika, da niso pripravljene sprejeti vsega, kar jim neodgovorno in arogantno ponujajo. Za tako početje smo jih tudi primerno nagradili. Nekateri komentatorji so pokazali svoj pravi odnos do starejših in do tistih, ki so bogato Slovenijo pripeljali v demokratične spremembe. Ob poslušanju teh komentarjev se mi je vnovič utrnula misel, da narod, ki ne spoštuje svojih modrecev, nima upanja, da bo lahko živel samostojno.

Nagrajeni so bili tudi novi obrazi, ki so se pojavili v politiki. Prebivalstvo je pokazalo, da tudi v politiki hoče spremembe. Več kot polovica izvoljenih predstavnikov v parlamentu je novih, med njimi, če sem prav slišala, kar 28 žensk. Bomo novince tudi tokrat prepustili strankarskim zverinjakom ali pa smo dovolj odločni, da bomo njihovo delo spremljali bolj, kot smo ga doslej, jih nagrajevali za ljudem prijazno politiko in jih grajali za napake, ki jih bodo delali?

Tako kot pred novimi parlamentarci je tudi pred nami veliko dela. Organizirati se moramo, ustvariti moramo vrste pred poslanskimi pisarnami, poslance moramo navaditi, da je vsaj trikrat v mesecu njihovo delovno mesto med ljudmi, na terenu, tam, kjer so bili izvoljeni. Pomagati jim moramo, da bodo ves čas vedeli, kako vsakdanjost doživljamo njihovi volivci, kako smo zadovoljni z njihovim delom v parlamentu in z njihovimi nastopi v javnosti, od njih moramo zahtevati, da morajo vsak nov ukrep pretehtati z očmi tistih, ki sta jih pohlep in nespametna politika spravila na rob preživetja. Osvestiti jih moramo, da morajo v parlamentu zastopati interese najbolj ranljivih skupin, zaradi tega so bili tudi izbrani, in ne interesov bogate manjšine, ki jih bo tako kot doslej z dobro plačanimi odvetniki oblegala vsak dan.

Te dni smo imeli v projektu Aktivno državljanstvo sestanek vodij ekspertnih skupin v pokrajinskih zvezah. Kolega B. Bregant je imel odlično zamisel: »Ponudimo poslancem prostor za poslansko pisarno, če ga ne bodo dobili na občini,« je dejal. Če seveda prostor imamo. Ideja je odlična. Jo bo kdo skušal uresničiti? Zakaj ne bi imeli poslanca v svojem okolju, tam, kjer starejši živimo in delamo?

Zdaj je čas, da zberemo vse tiste, ki ste pripravljene obiskovati poslance DZ. Vabimo vse, ki vas jezijo zdajšnje razmere, da se nam pridružite, da si izberete poslanca, ki ga boste obiskovali najmanj enkrat na pet tednov, se z njim pogovorili o osebnih,

lokalnih in državnih problemih, mu sporočili naše pobude, pričakovanja in zahteve. Trinajst stališč ZDUS smo že pripravili, imajo jih ekspertne skupine v pokrajinah. Čakajo na vas, ki boste začeli obiskovati poslance. Na sestanku smo tudi pregledali, od kod so doma novi poslanci, da bomo vedeli, v katerih krajih se moramo bolj pripraviti na obiske poslancev.

Kar veliko dela nas čaka na vseh treh ravneh zveze. Naše komisije morajo pripraviti zakone, ki jih želimo čim prej spraviti v parlament. To je zakon o volilnem sistemu, zakon o dolgotrajni oskrbi, zakon o malem delu, zavzeti moramo trdno stališče do individualnih računov in do tako imenovane kapice v pokojninskem in zdravstvenem sistemu. V pokrajinah se moramo pripraviti, da bomo sproti zbirali informacije o obiskih poslancev in jih objavljali v javnih medijih. V društvih pa morate zbrati po 25 obiskovalcev na enega poslanca, ki bodo redno obiskovali poslanca v poslanski pisarni. Veliko dela bo, a le tako bomo vplivali na spremembe v strankarski politiki, v parlamentu in v javnosti. In spremembe so nujne, saj se je preveč ljudi in družin znašlo v stiski. Kar tri pomembne razloge imamo, da se zelo resno lotimo tega dela: mi smo ustvarili socialno državo v drugi polovici prejšnjega stoletja. Zaradi nas in zaradi naših otrok se moramo potruditi, da bo Slovenija obdržala visoko raven socialne države.

V zadnjih desetih letih pokojnine čedalje bolj zaostajajo za plačami. Vsaj polovica upokojujencev je že zabredla v stisko. Več kot nas bo vzpostavilo trajen dialog s poslanci, uspešnejši bomo.

dr. Mateja Kožuh Novak

Vzajemna samopomoč

Upravni odbor ZDUS je na seji dne 28. junija 2011 sprejel sklep, da bo prispevek za vzajemno samopomoč v letu 2012 10 evrov (9,70 evrov nakažete ZDUS, 0,30 evra pa obdržite).

Povišanje izplačila posmrtnine pa je predvideno v letu 2013, vendar o višini povišanja še niso sklepali.

Stališče ZDUS do pokojninskega sistema

Starejši v Sloveniji pričakujemo od načrtovalcev razvoja Slovenije:

- da bo vsak upokojenec, ki je dosegel polno delovno dobo, dobil pokojnino, s katero bo lahko dostojno živel. Zaradi zniževanja razmerja delavci : upokojenci bodo morali strokovnjaki začeti razvijati nove modele zbiranja sredstev za prebivalstvo v zadnjem obdobju življenja;
- starejši zahtevamo, da podjetja in ustanove dosledno izpolnjujejo svoje obveznosti do pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja, da se poviša prispevna stopnja podjetij na staro raven, da se uvede stroga finančna disciplina (računska policija) in da država stimulira le tista podjetja, ki zaposlujejo nove delavce. Zahtevamo dosledni izterjavo vseh prispevkov, obremenitev vseh dohodkov, zlasti pa kapitalskih dohodkov;
- obdavčiti je treba tudi študentsko delo in delo na črno. Predlagamo, da nova vlada 10 do 15 odstotkov presežnih delavcev v državni upravi (po mnenju strokovnjakov v ministrstvih) prezaposli v inšpekcijske službe, ki so bile doslej načrtno kadrovske podhranjene;
- osebni dohodki delavcev je treba nujno dvigniti, saj po dvajsetih letih izžemanja delavcev med novimi upokojenci ustvarjamo nov val revščine. Lastniki kapitala se bodo morali tudi na tem področju opreti na izkušnje vrstnikov v razvitem svetu, da le spoštovan in upoštevan delavec prispeva v razvoj podjetja vso svojo energijo in znanje;
- zahtevamo revizijo lastninjenja podjetij in analizo odlivanja denarja v tujino. Zahtevamo bolj učinkovit sodni sistem in nujno potrebno spremembo zakonodaje, ki bo omogočila hitrejšo in učinkovitejšo postopke;

- stroški starejših strmo narastejo v zadnjih nekaj letih življenja, ko potrebujejo pomoč okolja. Kar 80 odstotkov zdajšnjih pokojnin ne zadostuje za intenzivnejšo pomoč, to pa močno obremenjuje njihove potomce. Čim prej je treba sprejeti zakon o dolgotrajni oskrbi. Država mora izoblikovati tak sistem socialnega varstva, ki bo vsem ogroženim omogočal človeka vredno življenje, cenovno in prostorsko dostopnost ter pestrost oblik in vsebin dela. Pri tem mora omogočiti nevladnemu neprofitnemu sektorju, da razvija vse oblike prostovoljstva, zlasti pa prostovoljstva, namenjenega povečanju kakovosti življenja najbolj potrebnih;
 - pričakujemo, da bo s 1. januarjem 2012 začel delovati centralni register premoženja, ki bo omogočil pravičnejšo delitev socialnih transferjev tistim, ki so se znašli v stiski, zlasti pa starejšim ženskam, ki živijo same, saj sodijo v najrevnejšo skupino prebivalstva Slovenije;
 - od države in lokalne skupnosti pričakujemo, da bosta bolj kot doslej pomagali samopomočnim organizacijam starejših, da se bo medsebojna pomoč starejših razvila v polni meri in da bomo lahko strokovno zastavili program alternativnih metod bivanja starejših, saj veliko starejših živi v prevelikih, neudobnih stanovanjih, ki jih ne morejo vzdrževati.
- Razlike med odnosom države in lastnikov kapitala do starejših delavcev je treba čim prej premostiti z dobrimi programi usmerjanja starejših delavcev na njim primerna delovna mesta in s programi delnega upokojevanja tako delavcev kot delodajalcev.

info.zdus

S sestanka ekspertnih skupin

Vodstvo projekta Aktivno državljanstvo se je v začetku tega meseca sestalo z vodji ekspertnih skupin po pokrajinah. Dogovorili smo se:

- da bomo ZDUS vsem novoizvoljenim poslancem čestitali in jih prosili za sodelovanje, v pokrajinah pa bodo storili enako, vendar bodo obiskali le poslance, ki so bili izvoljeni na njihovem območju;
- na začetku januarja bomo skušali obiskati vse parlamentarne poslanske skupine in se z njimi konkretno dogovoriti o sodelovanju;
- prosili jih bomo, da bodo v vladi podprli imenovanje sekretarja vlade za starejše, ki bo zagovarjal upokojske pravice;
- pred nami je interventni zakon. V ZDUS moramo dobiti predlog in ga takoj posredovati pokrajinam in ekspertnim skupinam. Delovna skupina v sestavi (A. Tomiňsek B. Bregant, J. Malovrh in P. Toš) bo pripravila predlog našega stališča do sestanka UO, na katerem bomo zavzeli uradno stališče in ga poslali v parlament;
- ob interventnem zakonu se bomo v prihodnjem letu posebej posvetili zakonu o volilnih sistemih, o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo, o malem delu, o državnem svetu, o socialno-varstvenih dajatvah, budno pa bomo spremljali pripravo pokojninske in zdravstvene zakonodaje;
- predvidoma 10. januarja bomo v prostorih državnega sveta pripravili posvet o državljanski iniciativi, na katerega bomo povabili vse večje nevladne organizacije (sindikate, humanitarna društva, študentska društva) in poslance DZ. Javno bomo predstavili projekt Aktivno državljanstvo, k sodelovanju bomo povabili in predstavili program ZDUS pri pripravi zakonodaje. Ob koncu posveta bomo pripravili tiskovno konferenco, kjer bomo predstavili sklepe s posveta. Za pripravo posveta bosta poskrbela M. Kožuh in P. Toš;
- ugotovili smo, da potencialni obiskovalci poslancev potrebujejo spodbude v komunikaciji, da jim ne bo težko vzpostaviti stika z izvoljenimi poslanci. Psiholog Borut Hrovatin se je ponudil, da bo pomagal izobraziti po enega ali dva upokojena strokovnjaka iz vsake pokrajinske zveze, ki bi potem vodila pogovore z obiskovalci v pokrajinah. Dogovorili smo se, da bo prvo izobraževanje mentorjev obiskovalcev 17. januarja 2012 Ljubljani. Zato pozivamo pokrajinske predsednike, da izberejo po enega ali dva upokojena strokovnjaka, ki sta pripravljena voditi obiskovalce,

in da njihova imena in naslove do konca decembra sporočijo Anji Šonc, tajnici projekta. Potne stroške in honorarje mentorjev bomo poravnali iz sredstev, ki so na voljo v projektu;

- predvidoma 24. januarja bomo prav tako v prostorih državnega sveta pripravili okroglo mizo o volilnih sistemih. Za pripravo mize bodo poskrbeli A. Tomiňsek, M. Kožuh in P. Toš. Obeh posvetov naj bi se udeležili člani ekspertnih skupin, pokrajinski predsedniki in administratorji;
- po pokrajinah morajo do konca januarja izbrati kandidate za obiske poslancev. Takoj po 17. januarju bomo po pokrajinah pripravili sestanke z obiskovalci, kjer se bodo člani ekspertnih skupin dogovorili, kako naj izbrani obiskovalci komunicirajo s poslanci. Začetek obiskov poslancev je predviden za prvi teden v februarju, če bodo že delovale poslanske pisarne;
- pokrajinske zveze naj najdejo vsaj po enega novinarja, ki bo pripravljen v medijih objavljati rezultate pogovorov s poslanci. Redno medijsko poročanje o rezultatih obiskov je osrednji del projekta. Če rezultati obiskov ne bodo objavljeni, bodo obiski poslancev izzveneli v prazno;
- dogovorili smo se, da bomo skušali tudi v pokrajinah pripraviti posvete o državljanski iniciativi, nanje pa bodo povabljeni poslanci, mediji in druge nevladne organizacije;
- v ZDUS moramo najti upokojenega novinarja, ki bo prevzel nadzor nad medijskim poročanjem o projektu na državni ravni. Kolega s Koroške je predlagal Otmarja ali Draga Pečka, oba sta upokojena novinarja v Ljubljani.

Naslednji sestanek vodij ekspertnih skupin bo 10. januarja, po posvetu v državnem svetu.

Sestanka, za katerega smo se dogovorili na novembrskem sestanku, se niso udeležili vodje ekspertnih skupin iz Pomurja, Zgornjega in Spodnjega Podravja, Posavja in Severne Primorske.

dr. Mateja Kožuh Novak

Telefonsko svetovanje

Sporočamo, da na telefonske klice o varstvenem dodatku že odgovarja naša strokovnjakinja, prostovoljka Branka Kastelic, univ. dipl. iur. Pokličete jo lahko na telefonsko številko: 051/424 516 ves teden, in sicer med 8. in 9. uro ter med 15. do 16. uro.

info.zdus

Odnos države do državljanov

Slovenija je v nevarni politični, gospodarski, finančni in socialni krizi. Vzrok za krizo niso le mednarodne politične in gospodarske razmere, ampak zlasti slabosti v delovanju našega ekonomskega in političnega sistema. V želji po novem je bilo zavrnjeno in porušeno vse, kar je bilo zgrajeno v preteklosti, iz tuje prakse pa smo nekritično prenesli vrednote in modele gospodarskih ter finančnih odnosov, institucije in odnose v političnem sistemu.

Storjenih je bilo preveč napak. Nedialektično presajanje tujih praks v naše življenje je pripeljalo do nastanka številnih napačnih smeri v razvoju slovenske družbe. Podržavljenje, razdelitev in namerno razvrednotena razprodaja nekdanje družbene lastnine ni bil domišljen in nadzorovan proces. Ustvarjalnost prejšnjih generacij ni doživela le transformacije družbene lastnine v kapital, temveč je v veliki meri povzročila tudi nekaznovano odtujevanje, razvrednotenje in prilaščanje v korist posameznikov, v številni selitev tako pridobljenega kapitala v tujino itd. Proces lastninjenja in spremljajoča zakonodaja so ustvarili razmere, za katere je značilno, da lastniki nekdanjih družbenih podjetij, ki so se razvijala zavoljo odrekovanja delavcev, vrednotijo položaj

delavcev le skozi svoje interese, interese kapitala in profita. Ob tem se vse bolj uveljavlja praksa nekaznovanega kršenja zakonitih pravic delavcev in uslužbencev. Država ne more zagotavljati skladnosti med interesi dela in kapitala. Socialni dialog med predstavniki dela, kapitala in delodajalcev ter državo je ohromljen in se ne razvija. Kljub vsemu pa gre pa tudi za primere uspešnih podjetij, ki so zrasla na lastnem znanju, marljivem delu, uspešnem upravljanju in zlasti na pravilnem vrednotenju in varstvu pravic vseh udeležencev, a jih je, žal, še vedno malo.

Napake so tudi v delovanju političnega sistema. Podoben negativen proces je značilen tudi za delovanje političnega sistema, kar spremlja vse večja odtujenost države državljanom. Politične odločitve strank, vpreženih v različna omrežja kapitalskih in profitnih interesov, so vse bolj odtujene državljanom. Razvojne odločitve so zato podrejene ciljem ozkih skupin ali celo posameznikov v vodstvih političnih strank, namesto da bi bile podrejene volji in koristim državljanov. Naše politično življenje tako postaja nenehen in neproduktiven boj za politično oblast. Ta spopad je bil najbolj izrazit v času pred parlamentarnimi volitvami. V javnosti poteka intenzivno predstavljanje stabilizacijskih programov in reševanja dolžniške krize na rovaš zmanjševanja materialne in socialne varnosti prebivalstva. Njihovi programi naj bi bili sinteza stroke in izraz interesa široke volilne baze posamezne politične stranke, a so v svojem bistvu zgolj rezultat razmisleka ozkih skupin in voditeljev posamezne stranke. Že tu je pretrgana potrebna vez med interesi prebivalstva - volivci in oblikovanjem poti za izhod iz kriznih razmer. Volivcem odtujeno določanje smeri za izhod iz krize, pa se bo očitno nadaljevalo tudi v postopku sklepanja koalicijske pogodbe med zmagovitimi političnimi strankami.

Preveč odtujenih in napačnih odločitev. Slabosti v odnosih znotraj temeljnih proizvodnih in drugih ustvarjalnih celic in slabosti v delovanju družbene nadgradnje so prepletene in vse bolj povezane z državljanom odtujenimi in napačnimi odločitvami. Posnemanje slabe tuje prakse v postopkih kadrovanja, dojemanje poslanskega mandata kot poklica sicer neustrezno usposobljenih posameznikov, vstopanje v parlament bolj po volji voditeljev političnih strank kot po volji državljanov - volivcev, je tudi najvišje zakonodajno telo postalo arena, kjer se bije

ZDUS je pobudnica projekta Aktivno državljanstvo

Aktivno državljanstvo je pobuda najširše civilne organizacije v državi - Zveze društev upokojujencev Slovenije, ki se želi v povezavi z drugimi civilnimi organizacijami in prebivalstvom v krajevnih skupnostih in občinah aktivirati, da bi s svojim vplivom na politično delovanje v njihovih okoljih izvoljenih poslancev vnovič prilaščili ustavno pravico, da sodelujejo pri upravljanju javnih zadev, s tem pa omejiti vpliv vrhov političnih strank na odtujeno delovanje državnega zbora in organov, ki so izvoljeni ali imenovani.

Aktivno državljanstvo za vstop civilne družbe v politično življenje države lahko preraste v način postopne odprave slabosti v delovanju političnega sistema in način zagotavljanja oblasti državljanov v vseh njegovih ustanovah.

To bi bila lahko tudi ustrezna oblika organizirane javne razprave o vseh pomembnih vprašanih našega razvoja in način preverjanja v javnosti, ali so predlagane rešitve tudi ustrezne. Aktivno državljanstvo bi lahko preraslo v nenehen neformalen referendum in kažipot k interesom državljanov.

Organiziranost aktivnega državljanstva

• **Vsak mesec posvet na občinski ravni.** Pobudo za oblikovanje tričlanske ekspertne skupine naj da občinska organizacija ZDUS. K sodelovanju k projektu Aktivno državljanstvo je treba povabiti vse z družbeno problematiko povezane civilne organizacije, krajevne skupnosti in v tej volilni enoti izvoljene poslance. Ekspertna skupina na podlagi gradiv iz vertikalne povezave pripravi tematski program mesečne razprave, uskladi sklic posveta s poslancem in skliče posvet. O posvetu pripravi kratek zapis in ga posreduje ekspertni skupini pri ZDUS.

• **Spremljanje dela državnega zbora.** Ekspertna skupina pri ZDUS spremlja program zasedanj državnega zbora, pripravlja izbor tem za državljansko razpravo in gradivo s perečimi vprašanji ter ga mesečno posreduje občinskim ekspertnim skupinam. Glede na podporo ali zavračanje posameznih predlogov zakonskih rešitev je treba pripraviti kratko sintezo stališč in jo posredovati vladi in vsem poslanskim klubom v državnem zboru. Ekspertna skupina pri ZDUS spremlja, ali poslanci pri svojih odločitvah upoštevajo stališča iz javne razprave državljanov in prek medijev obvešča javnost o stališčih in odzivu poslancev.

• **Način in začetek sprožitve projekta.** Takoj po predčasnih volitvah in konstituiranju državnega zbora predsednica ZDUS povabi na posvet in dogovor vse predsednike pokrajinskih organizacij ZDUS, vodje vseh poslanskih skupin DZ, predsednika DZ in predsednika vlade RS ter medije, da bi tako dobili vsestransko podporo za uspešen potek projekta aktivnega državljanstva.

boj za oblast, namesto boja za čim popolnejšo vlogo države, ki je v službi državljanov. Nekateri poslanci z več kot dvajsetletnim mandatom so postali že visoko usposobljeni igralci teh napačnih, pogosto lobistično omreženih političnih iger. Takšen parlamentarni temelj dopušča, da namesto najspodobnejših posameznikov praviloma vstopajo v vlado voditelji koalicijskih strank in njim predani posamezniki. Takšna vlada ni sposobna uveljavljati predlogov za odpravo nasprotij in zagotavljati z voljo državljanov skladnega družbenega razvoja. V takšni vladi pa se nadaljuje boj za oblast, boj za rešitve, ki jih narekuje lobistično omrežena politika strankarskih vrhov.

Slovenija lahko izide iz obstoječe krize le z odločnim zasukom. Za takšen zasuk pa ne potrebujemo nove ustave. Potrebujemo samo obračun in odpravo nakopičenih slabosti vodenja in upravljanja države ter delovanja institucij političnega sistema. Potrebujemo pa dopolnitev zakonodaje, da bo omogočala učinkovito in pošteno sojenje vsem, ki so brez dela in z nenadzorovanim prilaščanjem vstopili v razred kapitalistov, množico državljanov pa potisnili v položaj ekonomske in socialne stagnacije ter brezperspektivnosti. Za tak zasuk moramo družbeno zgradbo preurediti od temeljev naprej. Med njimi je gotovo najpomembnejša zasnova in delovanje našega parlamenta.

Ustava veleva, da mora biti slehernemu državljanu omogočeno sodelovanje pri upravljanju javnih zadev (44 čl.). Po ustavi so poslanci predstavniki vsega ljudstva in niso vezani na kakršna-

koli navodila (82. čl.). Oboje nakazuje, kako zelo se je naša dosedanja praksa delovanja državnega zbora oddaljila od obveznih napotil slovenske ustave. Državni zbor in poslanci so bili v minulih mandatih skoraj v celoti (razen nekaj izjem) podrejeni volji vodstev političnih strank, ki so jih izbrale za poslance. Da bi se izognili sankcijam, so slepo sledili volji svojih voditeljev in glasovali v skladu z navodili

Poslancem je onemogočeno glasovati po njihovi vesti. V teh razmerah se poslanci namesto z volilno bazo, torej volivci povezujejo z organi in voditelji političnih strank, ki jim narekujejo kako morajo odločiti. Posledica tega pa je, da parlament ne izraža volje državljanov, temveč je glasnik državljanom od tujenega odločanja. Poslancem ni omogočeno glasovanje po svoji vesti, zato tudi ne uresničujemo ustavne podmene, da so predstavniki vsega ljudstva. Ustavna določba, da poslanci niso vezani na nikogaršnja navodila, je bila v dosednji praksi parlamentarnega delovanja kršena tako rekoč na vsakem zasedanju DZ.

Ustavna pravica slovenskih državljanov do zbiranja in združevanja. Ta pravica je podlaga (42. čl.) nastanka velikega števila civilnih društev in združenj. V njih so organizirani državljanji, ki si prizadevajo prispevati k urejanju posameznih družbenih področij in k reševanju z njimi povezanih vprašanj. Ta široka organizacija civilne družbe pa doslej še ni dosegla zadovoljivega vpliva na sprejemanje državnih odločitev. Več avtorjev je doslej že opozorilo, da je vloga in vpliv civilne družbe pri sprejemanju političnih odločitev lahko pot in zdravilo za bolezensko stanje naše družbe, če bi bila organizirana tudi kot podlaga za ustavno skladno zasnovo in delovanje DZ in s tem tudi drugih ustanov političnega sistema.

Peter Toš

Uveljavljanja pravic iz javnih sredstev

Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki stopi v veljavo 1. januarja, ureja pravico do otroškega dodatka, denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka in državne štipendije. Prav tako zakon ureja znižanje plačila za programe vrtcev, subvencije za malice učencev in dijakov, subvencije za kosila učencev, subvencije za prevoz dijakov in študentov, oprostitev plačil socialnovarstvenih storitev in prispevek k plačilu pravic družinskega pomočnika, subvencijo za najemnine, pravico do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev za socialno ogrožene osebe in pravico do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje.

Glavne novosti nove zakonodaje

- Enotna vstopna točka: vse pravice državljani uveljavljajo na centru za socialno delo;
- nekateri prejemki se zvišujejo, vendar se bo po novem pri odločanju o pravicah poleg dohodka bistveno bolj kot doslej upoštevalo premoženje prejemnika.

Katere pravice odpravlja nova zakonodaja?

- Državnih štipendij za dijake, mlajše od 18 let, ne bo več. Družine

z dijaki do 18. leta starosti bodo lahko, če bodo izpolnjevale pogoje, dobile višji otroški dodatek;

- zakon odpravlja državno pokojnino. Tisti, ki so doslej prejemali državno pokojnino, bodo lahko prejemali denarno socialno pomoč in varstveni dodatek, če bodo izpolnjevali predpisane pogoje. Preračune bodo opravili centri za socialno delo po uradni dolžnosti in vsem dosedanjim prejemnikom državne pokojnine v treh mesecih po uveljavitvi zakona (do marca 2012) izdali odločbe o tem.

Ali bodo prejemki po novem nižji?

Zvišujeta se denarna socialna pomoč in varstveni dodatek, pomembno pa je, da se bo pri odločanju veliko bolj kot doslej, upoštevalo premoženje, zaradi česar bo lahko znesek posameznega prejemka posameznika nižji kot doslej, nekateri pa bodo katero od pravic pravico tudi izgubili.

Varstveni dodatek

Kdo je upravičen varstvenega dodatka?

Do varstvenega dodatka je upravičena samska oseba, ki izpolnjuje druge z zakonom določene pogoje (med drugimi tudi trajno nezaposljive in trajno nezmožne za delo in starejše od 63 let (ženska)

Izboljšajmo oskrbo bolnih na domu

Vsi starejši želijo preživeti zadnje dni svojega življenja v domačem okolju. Ne marajo domske oskrbe; ker se tam kopičijo bolezni in smrt, želijo ostati v stiku s svojimi najbližjimi. V Sloveniji je oskrbe na domu premalo, ne narašča po načrtih, ni enotne ponudbe in tudi ne enotnega plačevanja oskrbe. Razlike v obsegu oskrbe na domu so med pokrajini več kot trikratne.

V Sloveniji je 239 tisoč starejših od 69 let, stalno ali občasno pomoč pa jih potrebuje vsaj 50 tisoč. Hujši bolniki so tudi med mlajšimi od 70 let. Sedem odstotkov vseh, ki živijo v lastnih gospodinjstvih, je oviranih pri vsakodnevnih aktivnostih, 15 odstotkov pa je delno oviranih. Vsi ti potrebujejo pomoč okolja.

V letu 2009, za katero so zadnji podatki o številu uporabnikov oskrbe na domu, sta prejela pomoč 6.502 uporabnika, od tega 5.675 starejših od 69 let, kar pomeni, da prejema to pomoč le kakih 10 odstotkov tistih, ki bi jo potrebovali.

Z zniževanjem vrednosti pokojnin se zmanjšuje plačilna sposobnost starejših, zato se mnogi odpovedujejo pomoči, kar pa pomeni znižanje ravni kakovosti življenja zanje in za njihove družine. Čeprav sta v letu 2009 občina in država krili 69 odstotkov stroškov za oskrbe na domu, se ljudje zanje ne odločajo, ker je za mnoge še vedno predraga.

Zakon o malem delu bi mnogim upokojevcem z nizko pokojnino omogočil, da bi lahko poskrbeli za oskrbo na domu za nekaj bližnjih sosedov, ki jo potrebujejo.

info.zdus

ali 65 let (moški), mesečni dohodek upravičenca pa ne presega 450,54 evra (cenzus).

Višina varstvenega dodatka je različna in odvisna tudi od drugih dohodkov, ki jih ima družina ali posameznik:

- če posameznik že dobiva denarno socialno pomoč ali izpolnjuje pogoje zanj je 161,73 evra, če posameznik živi z osebo, ki je prav tako upravičena do varstvenega dodatka ali je ta oseba še aktivna, pa 80,87 evra;
- če ima samska oseba tudi lasten dohodek, se varstveni dodatek določi v višini razlike med 450,54 evra in lastnim dohodkom upravičenca;
- za družino je varstveni dodatek določen v višini razlike med cenzusom družine za varstveni dodatek in lastnim dohodkom družine.

Ali je po novem zakonu mogoče ob pokojnini prejemati tudi denarno socialno pomoč in varstveni dodatek?

Če je pokojnina nižja kot osnovni znesek minimalnega dohodka (288,81 evra), lahko prejme oseba tudi razliko denarne socialne pomoči in varstveni dodatek, če pri tem izpolnjuje vse zakonske pogoje. Če pa prejema pokojnino, ki presega osnovni znesek minimalnega dohodka, ne presega pa cenzusa za varstveni dodatek in če so izpolnjeni zakonski pogoji, lahko upravičenec prejme tudi razliko do varstvenega dodatka.

Kaj bo z dosedanjimi državnimi pokojninami?

Dosedanji prejemniki državne pokojnine ali varstvenega dodatka bodo lahko, če bodo izpolnjevali z zakonom določene pogoje, prejemali denarno socialno pomoč ali varstveni dodatek. Skladno z novim zakonom se bo pri odločanju o vseh pravicah poleg dohodka posameznika ali njihovih družinskih članov upoštevalo tudi premoženje. To pomeni, da bodo po novem nekateri upravičenci lahko prejemali višji varstveni dodatek ali denarno socialno pomoč, lahko bosta ta prejemka nižja, lahko pa do teh pravic ne bodo več upravičeni.

Upoštevanje premoženja pri odločitvah o dodelitvi socialnih transferjev

Pri dodelitvi denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka bodo po novem upoštevana tako velikost kot vrednost nepremičnine. Izvzete bodo vse nepremičnine, v katerih živi prosilec, a to le v primeru, da ne presegajo določene kvadrature. Primer: za samske upokojence je določena največja primerna kvadratura stanovanja 60 kvadratnih metrov. Če bo upokojenec, ki živi v nepremičnini, veliki 90 kvadratnih metrov, še naprej hotel prejemati pomoč, mu bo na center za socialno delo pomnožil 30 kvadratnih metrov s povprečno vrednostjo kvadratnega metra in bo tako pomembno vplival na zmanjšanje varstvenega dodatka.

Omejitev dedovanja

Če bo upravičenec do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka po smrti zapustil določeno premoženje, bodo morali dediči, ki ne bodo socialno ogroženi, ta prejemek po zakonu vrniti ali se bo ta zapuščina zmanjšala za znesek prejete pomoči.

Ali je treba zaradi uveljavitve novega zakona vse pravice na novo uveljavljati?

Ni potrebno.

Vlogo, ki jo zainteresirani dobi na spletni strani ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, portalu e-uprava in spletnih straneh CSD in v knjigarnah, morajo v decembru oddati tisti, ki želijo katero od pravic uveljaviti prvič. Enako veljajo za pravice do znižanega plačila vrtca, za izgubo državne štipendije, otroškega dodatka.

CSD bo o vseh pravicah, ki so jih upravičenci prejemali doslej, bo po novem zakonu odločil po uradni dolžnosti.

Tisti, ki ne želijo, da se pravica do varstvenega dodatka ali pravica do državne pokojnine preoblikuje po zakonu o socialnovarstvenih prejemkih ali če varstvenega dodatka ne želijo prejemati, morajo o tem seznaniti ZPIZ do 31. decembra letos.

B. Kastelic

SAVA
HOTELS & RESORTS

ZIMSKA PRAVLJICA V ZDRAVILIŠČU RADENCI

do 21.12.2011, od 2.1. - 6.2.2012.

V letu 2012 praznujemo 130 let zdraviliške dejavnosti. Praznično vzdušje bomo začeli že v veselem decembru s padajočimi cenami.

Za vse goste, ki bodo v Zdravilišču Radenci bivali najmanj tri dni bomo podarili kupon za brezplačno mineralno kopel, s katero že od leta 1882 skrbimo za zdravje Vašega srca.

**PROGRAM ZIMSKA PRAVLJICA VSAK DAN
1 € MANJ, 2 noči že za 99 €.**

NE SPREGLEJTE TUDI:

**POSEBNA PONUDBA ZA UPOKOJENCE,
3 noči že za 126 €.**

Vljudbo vabljeni v objem mineralnih in termalnih vrelov Zdravilišča Radenci.

Informacije:

Telefon: 00386 2 520 27 20 ali 520 27 22

www.zdravilisce-radenci.si, info@zdravilisce-radenci.si

ZDRAVILIŠČE RADENCI
SINCE 1882

Več spoštovanja do starejših

Starejši prebivalci Slovenije pričakujemo od poslancev državnega zbora več spoštovanja do starejših in starosti.

Starejši v Sloveniji smo pomembni mnenjski voditelji. Samo 12 odstotkov starejših od 69 let je zelo omejenih pri svojih dnevni aktivnostih in samo 15 odstotkov jih je delno omejenih. Torej lahko 73 odstotkov starejših od 69 let veliko prispeva k reševanju države iz stiske, če jim bodo mlajše generacije le dale možnost za to!

Za mlajše generacije smo pomembna ekonomska baza

- Smo večinski lastniki bivalnih enot, s prenosom stanovanj, hiš na otroke omogočamo mladim družinam lažji start v življenje;
- znamo varčevati, smo pomembni varčevalci slovenskih bank;
- smo najpomembnejši vir pomoči mladim v stiski, ko postanejo brezposelni. Politiki nepremišljeno zapostavljajo to pomembno obliko hitrega reševanja akutnih stisk mladih;
- smo pomembni potrošniki: veliko večino pokojnin in prihrankov porabimo v Sloveniji; več kot 90 odstotkov naših prejemkov se v enem mesecu vrne v gospodarstvo;
- naše pokojnine so vir plač mlajših generacij, načrtno zniževanje pokojnin znižuje tudi prihodke mlajših generacij;
- s prostovoljnim delom in pomočjo potomcem dajemo družbi več, kot od nje dobimo;
- s skrbjo za lastno zdravje kažemo odgovornost do mlajših generacij;
- imamo veliko znanja in izkušenj, česar pa moderni politiki ne znajo izkoristiti. Še vedno nas odrivajo od najpomembnejših odločitev, tudi, če gre le za problematiko starejših.

V zgodovini človeštva se je velikokrat pokazalo, da družba, ki ne spoštuje starejših in ne zna prisluhniti njihovi modrosti, nima možnosti za preživetje.

Od novih poslancev državnega zbora zato pričakujemo, da jih bomo redno srečevali v poslanskih pisarnah, in da bodo pripravljene prisluhniti našim pripombam, opozorilom in stiskam in da bodo v parlamentu zastopali tudi interese starejših.

Vse mlajše generacije se morajo zavedati, da ureditev družbe, ki spoštuje svoje modrece, zagotavlja lepšo starost njihovih samih.

Slovensko prebivalstvo se hitro stara

Spremenjena razmerja med starostnimi skupinami zahtevajo nujno preučitev vloge posameznih prebivalstvenih skupin in obnovljen, moderniziran načrt medgeneracijskega sožitja.

V Sloveniji nujno potrebujemo celovit, interdisciplinaren strateški program razvoja dolgožive družbe. V nastajanje tega programa se morajo vključiti vse stroke, znanost, politika in nevladne ne-profitne organizacije. Prej ko bo nastal tak načrt, manj bo medgeneracijskih trenj:

- narediti moramo nov načrt izobraževanja, ki bo upošteval nove demografske razmere;
 - gospodarstvo se mora prilagoditi iskanju rešitev za izboljšanje kakovosti življenja starejših doma;
 - država se mora bolj usmeriti v storitvene dejavnosti, kjer bodo nova delovna mesta;
 - starejšim delavcem bo treba zagotoviti njihovi starosti in izkušnjam primerna delovna mesta;
 - upokojenim bo treba omogočiti, da se bodo lahko po svojih močeh vnovič vključevali v delovni proces;
 - raziskovalci se morajo bolj usmeriti v raziskovanje potreb in živov dolgožive družbe;
 - promovirati moramo večjo bivalno mobilnost za racionalno izrabo stanovanjskega možnosti Slovenije;
 - država se mora usmeriti v oskrbo na domu, ki bolj kot domsko varstvo zadovoljuje potrebe posameznika in družine. Na voljo morajo biti različne oblike pomoči, država pa mora stimulirati prostovoljno delo kot pomoč domačim in strokovnjakom.
- Poslance državnega zbora pozivamo, da od vlade zahtevajo, da ustanovi strateški svet za razvoj dolgožive družbe, ki mora poskrbeti, da bodo vsi odgovorni resorji pripravili svoj del načrta.

Bomo pomagali onemoglim in bolnim ali pa jih bomo prepustili samim sebi?

- Kar 12 odstotkov starejših od 69 let v Sloveniji potrebuje štiriindvajseturno pomoč okolja, 17 odstotkov jih potrebuje občasno pomoč okolja. Ob vedno nižjih pokojninah postaja oskrba v domovih za starejše in oskrba na domu za večino starejših predraga. Vedno več starejših zadnja leta življenja postaja hudo finančno breme mlajše generacije;
- v Sloveniji nujno potrebujemo zakon o zavarovanju za dolgotrajno nego, ki bo zmanjšal finančni pritisk oskrbe starejših na mlajše generacije.

V zvezi družtev upokojenecv smo pripravili uporabniško verzijo zakona o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo. V njej dajemo prednost uporabniku, to je tistemu, ki potrebuje pomoč okolja. Posameznik

Statistično poročilo za leto 2011

Nujno odgovorite do 31. januarja 2012!

Vsi podatki so obvezni, saj so vezani na neposredno pridobivanje sredstev za pokrajinska in državna srečanja športnikov in kulturnikov vašega društva.

Društvo (klub, aktiv) upokojencev: _____

Banka pri kateri ima DU odprt račun: _____

TRR društva: _____

Davčna štev. DU: _____

Naslov DU: _____

Občina: _____ PZDU: _____

Tel. štev. DU: _____ Uradne ure (dnevi): _____ od do: _____

Elektronski naslov: _____ Spletna stran: _____

Datum/leto ustanovitve DU: _____

Ali se kot društvo povezujete v (obkrožite ustrezno in na črto spodaj pripišite naziv in naslov):

občinsko zvezo DU območno zvezo DU medobčinsko zvezo DU drugo, v katero:

1. Število članov društva na dan 31. 12. 2011.

Moških: _____ Žensk: _____ Skupaj: _____

Novi člani: _____ Umrli: _____ Izstopili: _____ Oproščeni članarine: _____

2. Za leto 2012 je predvidena članarina _____ evrov.

3. Število sej: V letu 2011 je bilo _____ sej občnega zbora/skupščine, _____ sestankov upravnega odbora in _____ občnih zborov članov. DU bo imelo občni zbor (predvidoma) dne _____.

4. Prostovoljno delo: Koliko vseh prostovoljcev deluje v DU (vodenje DU, organizacija aktivnosti, delo v komisijah, delo v projektih ...) _____. Koliko prostovoljcev obiskuje starejše: _____, od tega v projektu Starejši za višjo kvaliteto življenja doma _____. Ali je DU vpisano v register prostovoljskih organizacij? DA NE
Ali imate seznam prostovoljcev DU? DA NE

5. Strokovno delo: DU ima komisijo ali organizatorja:

za socialo DA NE

za kulturo DA NE

za šport DA NE

za prireditve DA NE

za izlete DA NE

drugo _____

6. DU ima svetovalno dejavnost za starejše: DA NE

Na katerem področju _____

Če jo imate, kako pogosto deluje: tedensko mesečno redkeje (obkroži)

Izobrazba svetovalca _____

7. Izobraževanje. Koliko predavanj, okroglih miz, posvetov, pogovorov, seminarjev, tečajev je organiziralo DU: _____ Štev. udeležencev _____.

Navedite teme: _____

8. Šport: V DU je organiziranih: _____ športnikov, od tega: M: _____, Ž: _____.

Koliko športnikov je tekmovalo na tekmovanjih? _____

Društvenih: _____ meddruštvenih: _____ pokrajinskih: _____ državnih: _____ meddržavnih: _____

Štev. gostovanj v domovini: _____, štev. udeležencev: _____.

Štev. gostovanj v zamejstvu: _____, štev. udeležencev: _____.

9. Rekreativna dejavnost: Koliko članov DU je aktivnih na rekreacijskem področju?

Rekreativne aktivnosti	Štev. pohodov	Štev. udeležencev
Rekreacijski pohodi		
Pohodi v gore		
Kolesarski izleti		
Avtobusni izleti		
Letovanja doma		
Letovanja v tujini		

10. Kulturne dejavnosti v letu 2011:

	Štev. članov	Štev. dogodkov
Zborovsko petje (št. skupin/zborov)		
Vokalne skupina (št. skupin/zborov)		
Instrumentalna skupina (št. skupin/zborov)		
Plesna skupina (št. skupin)		
Literarna dejavnost (št. skupin)		
Dramska dejavnost (št. skupin)		

	Štev. članov	Štev. dogodkov
Likovna dejavnost		
Razstavljalstvo (razstave)		
Zbirateljska dejavnost		
Ohranjanje kulturne dediščine		
Prireditve ob praznikih		
Drugo		

11. Ali ima društvo komisijo (sekcijo) za tehnično kulturo? DA NE

12. Imate lastno glasilo? DA NE, naslov glasila: _____

Kako pogosto izhaja? Tedensko mesečno _____ letno v nakladi _____ izvodov.

Če nimate glasila, ali imate rubriko v občinskem glasilu? DA NE;

Ime glasila: _____

13. Ali ste v letu 2011 izdali kakšno publikacijo?

Naslov: _____ štev. strani: _____ štev. izvodov: _____

14. Način informiranja članstva:

Način informiranja	DA/NE	Kako pogosto
Pisna obvestila		
Preko poverjenikov		
Lastno glasilo		
Druga glasila		
Radijska ali TV sporočila		
Elektronska pošta		

15. Sodelovanje društva na lokalni ravni: (ustrezno obkrožite)

	Ne sodelujemo	Občasno	Redno	Mesečno
Z občino				
S centrom za socialno delo				
Z zdravstvenim domom				
Z domovi upokoјencev				

	Ne sodelujemo	Občasno	Redno	Mesečno
S centri za pomoč na domu				
Z Rdečim križem				
S Karitasom				
Z osnovnimi in srednjimi šolami				
Z univerzo za tretje življenjsko obdobje				
Z ZDGG (skupine za samopomoč)				
S kulturnimi društvi				
S turističnimi društvi				
Z invalidskimi organizacijami				
Z društvi bolnikov				
Z drugimi (vpiši)				

16. Katere in kako velike delovne prostore imate?

Pisarno:	Lastno	Najeto	Brezplačno	Površina _____ m ²
Prostore za predavanja:	Lastni	Najeti	Brezplačni	Površina _____ m ²
Druge prostore za druženje:	Lastni	Najeti	Brezplačni	Površina _____ m ²
Prostor za športne aktivnosti:	Lasten	Najet	Brezplačen	Površina _____ m ²
Prostore za rekreacijo:	Lastne	Najete	Brezplačne	Površina _____ m ²
Klub, bife:	Lasten	Najet	Brezplačna	Površina _____ m ²

17. Če imate lastne prostore, ali so potrebni obnove? (ustrezno obkrožite)

NE ŠE NE DA Potrebujemo obnovo Nujno potrebujemo obnovo

18. Ali imate v društvu računalnik? DA NE

Leto nakupa/pridobitve _____

Kateri operacijski sistem uporablja računalnik za svoje delovanje (ustrezno obkrožite)

Windows 95 / 97 / Drugo

Ali bi sprejeli rabljen računalnik? DA NE

19. Ali imate elektronsko pošto? DA NE E-naslov: _____

20. Ali imate spletno stran? DA NE Naslov: _____

21. Ali se boste v letu 2011 priključili na spletno stran ZDUS? DA NE Še nismo odločeni

22. Ali imate računalniški program za poslovanje društva? NE DA (katerega?) _____

Če je NE, ali vas zanima za program ORPO, ki ga uspešno uporabljajo številna društva? DA NE

23. V letu 2012 bo začel delovati strežnik, kjer bodo lahko vsa društva shranjevala svoje podatke, vnesene v računalnik (članstvo, članarina, članarina vzajemne pomoči, zapisniki, računovodstvo, podatki projekta Starejši za starejše ...). Ali se boste priključili v projekt v letu 2012? (stroške centralnega strežnika krije ZDUS).

DA NE Še nismo odločeni (ustrezno obkrožite)

24. Ali menite, da so redni letni izobraževalni tečaji /posveti za funkcionarje društev, ki jih organizira ZDUS, potrebni?

Vrsta posveta/tečaja	DA / NE	Prijavili se bomo v 2011	Predlagam teme posveta
Za predsednike, podpredsednike DU			
Za blagajnike/računovodje			
Za tajnice/ke (o poslovanju društev)			
Za predsednike komisij za šport			
Za predsednike komisij za kulturo			
Za predsednike socialnih/zdravstvenih komisij			
Za vodje tehnične kulture v društvih			
Za poverjenike v društvih			
Za organizatorje izletov			
Za vodje kreativnih delavnic			

25. Festival za 3. življenjsko obdobje v letu 2012.

Ali ste v letu 2011 v DU organizirali skupino za obisk festivala? DA NE

Je ena ali več vaših skupin v letu 2011 nastopilo na festivalu? DA NE

Prosimo napišite, katere: _____

Ali si želijo še nastopati na festivalu? DA NE

Vaše mnenje in predlogi o festivalu: _____

26. Prosimo vas za vaše osebne podatke (obvezno v celoti izpolnite z natančnimi podatki):

Predsednica/predsednik društva:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

Ali ste pripravljeni sodelovati v eni od ekspertnih skupin ZDUS? DA NE

Ali razmišljate o prenehanju mandata v letu 2012? DA NE

Tajnica/tajnik društva:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

Blagajnik/blagajničarka:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

Organizator/organizatorka izletov:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

Športni referent/referentka:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

Kulturni referent/referentka:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

27. Na kateri naslov naj se pošilja pošta za DU (ob tem je pomembno dejstvo, da je elektronska pošta hitrejša in najcenejša oblika obveščanja in izmenjave podatkov):

Način informiranja iz ZDUS	Elektronski naslov (vpišite)	Klasičen naslov
Na društvo		
Na predsednika		
Na tajnika		

Poročilo sestavil: _____ dne: _____

Tajnik/ca:

Žig

Predsednik/ca:

ali družina naj izbira obliko pomoči, država pa mora zagotoviti nadzor, da ne bo prihajalo do zlorab onemoglih.

Pisci zakona iščemo nove poslance državnega zbora, ki bodo storili vse, da bo zakon sprejet čim prej.

Zakon je nujen:

- prav zaradi hude finančne stiske države, lokalne skupnosti, družine in posameznika;
- omogočil bo nova delovna mesta v oskrbi starejših;
- zmanjšal bo stiske srednje generacije, ki skrbi za svoje onemogle starše;
- omogočil bo boljšo kakovost življenja starejših v zadnjih letih življenja;
- omogočil bo varno starost generacijam, ki jih starost še čaka.

Le 5 odstotkov starejših živi v domovih za starejše:

- med posameznimi domovi so velike razlike v cenah, in to ne le med zasebnimi in javnimi, ampak tudi med javnimi domovi;
- starejši v Sloveniji, ki smo zgradili zdajšnje domove, imamo pravo do enakopravnega odnosa, ko gre za cenovno dostopnost domov;
- mreža domov, ki nastajajo brez pravega načrtovanja, ne zadovoljuje potreb prebivalstva. Ponekod je domov preveč, a so, zlasti zasebni, nedosegljivi za revnejše sloje, v velikih centrih in v njihovi okolici je domov premalo;
- domovi zaračunavajo kot nadstandardne storitve tudi tiste, ki jih zakonodaja zahteva kot standard pri gradnji domov. Zakonodajalec mora nujno uskladiti tehnične in cenovne standarde. Domovi za starejše morajo odpreti vrata prostovoljcem, in to zlasti na oddelkih za dementne. Prostovoljci potrebujejo poseben odnos države in ustanov do svojega dela, da bodo lahko vztrajali v svojem poslanstvu in da bodo delali kakovostno.

Starejši moramo soodločati pri podelitvah koncesij zasebnim domovom:

- revščine se otepa čedalje več starejših in njihovih otrok!
- polovica pokojnin je manjših od 527 evrov;
- 40 odstotkov upokojencev (201.404) dobiva pokojnino, manjšo od 500 evrov; od tega pa je 96.054 starostnih upokojencev;
- 130.293 upokojencev dobiva od 400 do 500 evrov pokojnine;
- 39.856 upokojencev dobiva od 300 do 400 evrov pokojnine;
- 19.962 upokojencev dobiva od 200 do 300 evrov pokojnine;
- invalidsko upokojeni dobivajo od 29 do 70 evrov invalidskega dodatka;
- samo 46.579 upokojenih dobiva varstveni dodatek;
- država mora omogočiti predstavnikom starejših kot potencialnih uporabnikov domov, da bodo lahko periodično preverjali kakovost storitev v domovih.

Kako naj s takimi dohodki preživi tretjina starejših, ki živijo sami?

Po novem zakonu o socialnovarstvenih dajatvah bo vsaj tretjina prejemnikov izgubila pravico do varstvenega dodatka. Kako bodo preživeli tisti, ki bodo imeli dohodek, ki le za nekaj evrov presega mejo za pridobitev socialne pomoči?

Starejši že prosijo na cesti za kruh!

Nizke pokojnine ogrožajo tudi družine prejemnikov. Pri ljudeh z nizko pokojnino je bistveno večja verjetnost, da imajo njihovi otroci

plače, ki so nižje od 500 evrov, ali pa so brezposelni. Politiki se morajo zavedati, da vsakega od nas čaka starost.

Ne računajte na varčevanje za starost, saj so osebni dohodki vsaj polovice prebivalstva tako nizki, da ne morejo varčevati.

Modrost pride s starostjo

- Politiki zakaj odločate brez nas? Ali res od nikogar ne potrebujete predlogov in zamisli, kako spraviti državo iz stiske, v kateri se je znašla?
- socialno ekonomski svet se odloča o izredno pomembnih zadevah, ne da bi pri tem sodelovalo prebivalstvo in starejši;
- od novih poslancev državnega zbora pričakujemo zakon, ki bo zvezi društev upokojencev kot največji organizaciji civilne družbe omogočil sodelovanje v socialno-ekonomskem svetu.

Od državnega svetu zahtevamo spremembo zakona!

Zdajšnji zakon onemogoča nevladnim neprofitnim organizacijam, ki se v državi najbolj odzivajo na stiske in tegobe prebivalstva, da bi volile svoje predstavnike v državni svet.

- Invalidov je 100 tisoč. Imajo urad za invalide v vladi;
- mladih je 100 tisoč. V vladi imajo svoj urad za mladino;
- starejših nas je 350 tisoč! Zakaj še sedaj nimamo svojega urada v vladi?

Z modrostjo lahko prispevamo k odločitvam vlade

- V Sloveniji je po zaslugi socializma in Jazbinškovega zakona 80 odstotkov starejših od 69 let lastnikov svojih bivalnih enot;
- veliko število lastnikov bivalnih enot pomeni bogastvo za državo in družbo;
- lastniki so najboljši gospodarji svojega premoženja;
- veliko število mladih družin, ki dobijo bivalne enote od staršev, pomeni razbremenitev države in hkrati začetni višji standard mladih družin;
- starejši se ne moremo znebiti vtisa, da politiki v povezavi z neoliberalnimi ekonomisti načrtno znižujejo pokojnine, da bi se lahko lastniki kapitala polastili lastniških bivalnih enot revnejših slojev;
- zahtevamo trdnejše zagotovilo države, da ne bo zasegla bivalnih enot tistih dedičev, ki bodo živeli v podedovanih bivalnih enotah.

Zato:

- poslance državnega zbora zato prosimo, da dosežejo, da bo v zakon o socialno- varstvenih dajatvah vnesena varovalka, ki je državni zbor v prejšnji sestavi ni hotel vnesti;
- starejši podpiramo čim prejšnje sprejetje davka na nepremičnine, ki bo omogočil polnjenje državne blagajne, vendar zahtevamo, da so standardne bivalne površine, v katerih družina živi, predmet davčnih olajšav. Država mora biti hkrati občutljiva do demografsko ogroženih področij, da se ljudje od tam ne bodo izseljevali, ampak da bodo vzdrževali objekte.

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Posvet o nasilju nad starejšimi ženskami

Nasilje nad starejšimi ženskami mora biti obravnavano kot družbeni problem.

Nasilje nad starejšimi, predvsem pa nad starejšimi ženskami je pomemben in dokaj razširjen problem, je na današnjem posvetu z naslovom Nasilje nad starejšimi ženskami kot družbeni problem opozorila strokovna sodelavka Zveze društev upokoјencev Slovenije *Dijana Lukić*.

Iz razprav. Ženske, ki doživljajo nasilje, o tem večinoma ne želijo govoriti, saj so povzročitelji nasilja najpogosteje njihovi najbližji

V okviru projekta Stop View – Ustavimo nasilje nad starejšimi ženskami je bila opravljena meddržavna primerjava, utemeljena na podatkih, ki jih je zbral vsak partner v svoji nacionalni raziskavi.

Število starejših med državami niha: država z največjim deležem starejših v EU je Italija z 20,3 odstotka, medtem ko je delež Slovenije najmanjši, le 16,5 odstotka. Vse države pa imajo več starejših žensk kot moških, čeprav razmerje ni povsod enako: Slovenija ima največji razpon med starejšimi moškimi in ženskami (1,5, kar pomeni dva moška na tri ženske), medtem ko je v Španiji razpon najmanjši (1,1, kar pomeni, da so si številično zelo blizu).

Pri poskusu zbiranja podatkov o nasilju nad starejšimi se pojavljajo težave. Za pridobivanje podatkov o nasilju nad starejšimi ali ženskami je bilo treba zbrati policijske podatke, podatke nevladnih organizacij, socialnih in zdravstvenih ustanov, ki pa niso vedno na voljo, niti ne dajejo primerljivih informacij.

Po poročilih o nasilju nad starejšimi je ne glede na spol žrtev kakih 5 odstotkov žrtev nasilja nad starejšimi v Franciji in Španiji. Čeprav za druge države ni statističnih podatkov, poročajo iz Portugalske in Bolgarije, da je žrtev nasilja nad starejšimi med 7 in 10 odstotki. Če se osredotočimo zgolj na starejše ženske, so od prijavljenih primerov v Franciji ženske žrtve nasilja kar v 75,5 odstotka primerov, v Bolgariji med 60 do 65 odstotki, delež starejših žensk, ki trpijo za nasiljem v Španiji, pa je skoraj dvakrat večji od deleža moških. Tam ugotavljajo, da so starejše ženske v glavnem žrtve psihološkega, ekonomskega in spolnega nasilja, medtem ko so starejši moški v glavnem žrtve zanemarjanja. Meddržavna analiza razkriva, da so storilci nasilja nad starejšimi pretežno moški in najpogosteje družinski skrbniki ter drugi negovalci.

V partnerskih državah nimajo posebne zakonodaje, ki bi obravnavala nasilje nad starejšimi ženskami. Vendar za urejanje te problematike vse države z uporabljajo enega od dveh vrst zakonov: zakona o družinskem nasilju in protidiskriminacijskega zakona. Nekatere države imajo tudi posebne kazni za nasilje nad posebej ranljivimi skupinami, torej tudi nad starejšimi. *Po Stop View povzela: Dijana Lukić, koordinatorica projekta*

družinski člani. Ženske, starejše od 69 let, so še posebej ranljiva skupina, saj so od storilcev nasilja pogosto tudi ekonomsko, pa tudi sicer odvisne, je pojasnila *Anka Osterman* iz ZDUS. Ob tem je

Nasilje nad starejšimi je enkratno ali ponavljajoče dejanje, ki škoduje starejšemu človeku ali ga prizadene (definicija svetovne zdravstvene organizacije WHO, 2008).

Nasilje nad starejšimi je vedno bolj velja za velik družbeni problem, ki se bo verjetno še povečeval. V zadnjih dveh desetletjih posvečajo vedno več pozornosti nasilju nad starejšimi posveča v raziskavah, politiki in v praksi. Poročilo svetovne zdravstvene organizacije poudarja, da je vsako leto žrtev fizičnega nasilja 2,7 odstotka (4 milijone) oseb, starih 60 ali več let, kar 19,4 odstotka (29 milijonov) je doživelo psihično nasilje, 3,8 odstotka (6 milijonov) finančno nasilje in 0,7 odstotka (1 milijon) spolno nasilje.

poudarila, da je takšnim ženskam treba zagotoviti ustrezno in čim laže dostopno pomoč. Zaradi tega je eden izmed ciljev projekta Ustavimo nasilje nad ženskami, ki ga uresničuje ZDUS, mobilizirati strokovnjake in prostovoljce, ki bodo starejše ženske obiskovali na domu. Tako bi namreč lahko prepoznali več primerov nasilja in žrtvam zagotovili ustrezno pomoč, je še povedala Ostermanova. Predsednica Zveze društev upokoјencev Slovenije *dr. Mateja Kožuh Novak* je poudarila, da v Sloveniji nimamo določenega organa, ki bi bil pristojen za pridobivanje in posredovanje podatkov o nasilju v družini, zato ni podrobnejših podatkov o pogostosti tovrstnega nasilja. ZDUS je tako podatke, potrebne za oblikovanje učinkovite strategije boja proti nasilju nad starejšimi ženskami, pridobil z anketiranjem delavcev v društvih, ki se ukvarjajo s to družbeno skupino.

Sklep: Ugotovili so, da so v kar 60 odstotkih vseh društev že zaznali pojav nasilja nad starejšimi. Žrtve nasilja so bile kar v 80 odstotkih ženskega spola, nasilje pa so nad njimi večinoma počeli bližnji sorodniki ali sosedje. Le v treh odstotkih primerov so društva opazila, da je nasilje nad starejšo žensko počel njen zakonski partner.

Povzeto po STA

Priporočila na nacionalni ravni

Da bi preprečili nasilje nad starejšimi učinkovito in na strukturni ravni, mora vsaka vlada najprej prepoznati problem. Pri tem gre za:

- priznanje nasilja nad starejšimi;
- prepoznavanje, da je nasilje nad starejšimi kršitev človekovih pravic;
- priznavanje vloge države pri omejevanju nasilja nad starejšimi, tudi če se dogaja v zasebni sferi;
- prepoznavanje potrebe po pravnih okvirih za učinkovito preprečevanje nasilja nad starejšimi. Prepoznavanje je osnovni pogoj za boj proti nasilju nad starejšimi. Vsem mora biti jasno, da je nasilje nad starejšimi nesprejemljivo na vsaki ravni in v vsakem okolju.

Zgodbe naših upokoјencev

Sredi novembra je bil v Lancastru v Veliki Britaniji tretji sestanek mednarodnega projekta My Story – Moje zgodbe, o katerem smo v ZDUS plusu že pisali. Gostitelj je bil angleški projektni partner DH Solutions, sestanek pa je bil v prostorih tamkajšnje gimnazije, ki sodeluje v tem medgeneracijskem projektu.

Udeleženci so si ogledali prve prispevke projektnih partnerjev – kratke filme, v katerih starejši pripovedujejo zgodbe iz svojega življenja, mladi pa jih intervjuvajo, snemajo in te zgodbe tehnično uredijo za objavo. Partnerji so se tako vsebinsko, kot tehnično lotevali zgodb na različne načine.

Angleške dijakinje so starejše intervjuvale v dnevnem centru o življenju med vojno in poslušali smo zgodbe o življenju na kmetiji, delu v tkalnici bombaža itd. Zanimiv je bil prispevek mladih iz Latvije, v katerem je univerzitetni profesor pripovedoval o študiju v Moskvi, kjer je med drugim tudi treniral delfine za uporabo v vojaški industriji. Žalostne romunske zgodbe pa so govorile predvsem o krutih vojnih in povojnih časih.

Za ZDUS sta prve intervjuje naredili, zgodbe zmontirali, podnaslovili

in uredili za objavo mladi študentki Veronika Hana Grubič in Maja Mesojedec. Na sestanku v Lancastru je ZDUS predstavil dva prispevka: v prvem upokoјena Irena Levičnik pripoveduje o odraščanju v učiteljski družini na podeželju in o vojnih časih, v drugem pa Milan Pavliha pripoveduje o otroštvu v Spodnji Šiški in o šolanju v času vojne.

Za zgledno opravljeno delo je bila ekipa ZDUS pohvaljena. Te zgodbe bodo objavljene na projektni spletni strani www.mystories.eu, kmalu pa tudi na prenovljeni spletni strani ZDUS.

Na sestanku so se projektni partnerji dogovorili za poenotenje tehničnih in vsebinskih standardov za produkcijo teh prispevkov, da bodo zgodbe, narejene v drugi fazi projekta, še boljše, tehnično izpopolnjene in med seboj primerljive.

Ena od nalog v projektu je tudi raziskava odnosu starejših do mladih in obratno.

Vsem, ki so odgovorili na poslani vprašalnik, se sodelavci projekta najlepše zahvaljujejo.

O razvoju projekta vas bomo še naprej obveščali. *Alenka Ogrin*

Izdelki za zdravje in dobro počutje darila za vso družino

Grelne blazine in termoforji

Masažni aparati

Merilniki krvnega tlaka

Grelno perilo in copati

Naravna kozmetika in prehranska dopolnila

Darilni boni Sanolabor

Srečno v letu 2012

www.sanolabor.si

 Sanolabor
Ko gre za zdravje!

Zanimivo, novo, preberite

Sodelovanje v zanimivem mednarodnem projektu

V začetku novembra je bil v Remscheidu v Nemčiji prvi sestanek projektne skupine mix@ges, projekta, v katerem sodelujejo partnerji iz Avstrije, Belgije, Nemčije, Slovenije (slovenski partner je ZDUS) in Škotske, pa tudi iz Slovenije.

V imenu ZDUS sta se sestanka udeležili voditeljica projekta Lada Zei in koordinatorica mednarodnih projektov ZDUS Alenka Ogrin, doma pa je koordinatorica še strokovna sodelavka ZDUS Dijana Lukić.

Sam projekt je stekel 1. novembra 2011 in bo trajal 22 mesecev, do 31. avgusta 2013. V tem času bodo pod vodstvom mentorjev – multimedijskih umetnikov potekale medgeneracijske delavnice, v katerih bodo mladi in starejši udeleženci skupaj in s pomočjo novih medijev ustvarili inovativne izdelke. Uporaba novih medijev

ne pomeni digitalizacije klasičnih, analognih umetniških del (denimo fotografiranje slik ali kipov, ki jih naredijo starejši, ali posneti gledališko predstavo, kjer nastopa več generacij) in njihova objava na spletnih straneh. Prav tako ni mišljeno, da bi mladi učili starejše udeležence, kako uporabljati nove tehnologije in medije; prav gotovo pa so medsebojno učenje in pridobitev novih IKT kompetenc dobrodošla stranska učinka projekta.

Delavnice bodo ustvarjalni izziv za obe generaciji, obenem pa se bodo udeleženci v ustvarjalnem procesu zabavali in raziskovali lastno ustvarjalnost in izraznost.

Projekt je izvedbeno razdeljen na delovne enote (work package), ki so si jih sodelujoči v projektu razdelili med seboj. ZDUS bo poskrbel za diseminacijo (promocija, medijske objave, leaflet itd.), druge aktivnosti pa so še:

- partnerji začnejo z delom v svojem okolju, identificirajo mentorje in potencialne udeležence, določijo metode dela itd.;
- spomladi vsak partner opravi po 2 delavnici;
- naslednji projektni sestanek bo maja 2012 v Bruslju;
- oktobra 2012 skupna mednarodna delavnica na Dunaju;
- vsak partner opravi še po eno delavnico;
- v maja 2013 bomo pripravili zaključno konferenco, ki bo v Ljubljani.

info.zdus

S seje skupine ADEG

Konec minulega meseca sem se v organizaciji AGE v Bruslju udeležila sestanka skupine za preprečevanje diskriminacije starejših ADEG. V skupini, ki jo sestavljajo predstavniki organizacij starejših iz Velike Britanije, Irske, Farskih otokov, Nizozemske, Belgije, Nemčije, Francije, Poljske, Češke, Slovaške in Slovenije, sodelujem kot predstavnica slovenskih upokojujencev.

Na sestanku smo obravnavali vrsto pobud evropski komisiji in evropskemu parlamentu.

Pogovarjali smo se o:

- pripravi na leto aktivnega staranja in medgeneracijskega sožitja;
- promociji enakih možnosti starejših v EU;
- aktivnostih na področju enakih možnosti starejših na Nizozemskem, v Nemčiji in na Poljskem;
- problematiki starejših migrantov;
- vključevanju AGE v delo skupine uporabnikov bančnih storitev;
- podpori prizadevanjem istospolno usmerjenih za priznanje njihovih pravic;
- tem, kako si bomo v AGE prizadevali za priznanje osnovnih človekovih pravic starejših;
- problematiki starejših Romov;
- aktivnostih evropskega ženskega lobija in
- o pripravi podrobnega poročila o vzrokih za starostno diskriminacijo in izdelavi predlogov ukrepov, kjer bom tudi sama aktivno sodelovala.

Dokumenti s sestanka so na voljo v strokovni službi ZDUS.

dr. Mateja Kožuh Novak

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je na 6. slovenskem forumu inovacij prejela priznanje za zmagovalno inovacijo v kategoriji inovativnih storitev posameznika, in sicer za avtorski izdelek prof. dr. Ane Kranjc in doc. dr. Dušane Findeisen, ki sta davnega leta 1984 začeli z eksperimentalnim programom učenja francoskega jezika, civilizacije in kulture z vsebinami o družbenem položaju starejših in tako sprožili razvoj slovenske teorije izobraževanja starejših.

Na univerzi se zavedajo pomena svežih metod izobraževanja starejših, zato so se udeležili izobraževanja zavoda Zlata leta s področij postavitve, zagona in uporabe e-izobraževanja e-učilnica, kjer so spoznali sodobno obliko izobraževanja, ki jo vse pogosteje uporabljajo na fakultetah in drugih izobraževalnih ustanovah. Tak način izobraževanja ponuja starejšim nešteto možnosti za učenje ter pridobivanje in širjenje znanj.

Kot ena novejših oblik učenja se prav tako ponuja možnost mednarodne izmenjave prostovoljcev, ki se financira iz programa vseživljenjskega učenja in podprograma Grundtvig. Tako univerza za tretje življenjsko obdobje že sodeluje z glasbeno šolo Francesca

Landinia iz Firenc. Slovenski prostovoljki sta v Firencah predstavljali glasbeno dediščino slovenskih obmejnih pokrajin z Italijo, italijanska prostovoljca pa sta se zavzela za dvig slovenske bralne kulture o italijanski literaturi.

Dijana Lukić

Predstavnika ZDUS na kongresu prostovoljstva

Predsednik republike Danilo Türk je na kongresu prostovoljstva v Mariboru podelil državno nagrado in priznanja na področju prostovoljstva, ki jih v Sloveniji podeljujemo prvič. Za dobitnika osrednje nagrade je bil izbran zdravnik Aleksander Doplihar, vodja ambulante Pro bono za osebe brez zdravstvenega zavarovanja in novi član komisije za zdravstvo ZDUS. Za nagrado ga je predlagala Slovenska filantropija, pri kateri tudi vodi to ambulanto. .

Že 20 let upokojeni specialist medicine dela, prometa in športa Aleksander Doplihar dela v splošni ambulanti Pro Bono v Ljubljani skoraj vse od njene ustanovitve leta 2002. V njej pomagajo pomoči potrebnim, ki so ostali brez zdravstvenega zavarovanja, kot so brezdomci, nekateri tujci in izbrisani, ki sicer nimajo dostopa do zdravstvenih storitev v javnih zdravstvenih ustanovah.

Odbor za podelitev državnih priznanj na področju prostovoljstva ga je izbral za prejemnika državne nagrade s področja prostovoljstva, ki jo uvaja letos sprejeti zakon o prostovoljstvu. Po besedah izvršne

direktorice Slovenske filantropije Terezije Novak pomeni priznanje »... prostovoljcem, ki leta in leta delajo več, kot morajo. Letošnji nagrada je enakovredna vsem nagradam na kulturnem področju. In letošnji nagrajenec je res velik človek ...«, je poudarila v izjavi.

Predsednik Türk je prav tako podelil šest priznanj na področju prostovoljstva. Dobili so jih Jadranka Glavač, Gorazd Bence, Jani Podrepšek, Zvonimir Korenčan, Čebelarska zveza Slovenije ter Medgeneracijsko društvo za samopomoč Drava.

V okviru dvodnevne kongresa prostovoljstva, ki ga je gostila mariborska dvorana Union, je Mestna občina Maribor kot tretje slovensko mesto prejela naslov mesto prostovoljcev, udeleženci kongresa pa so sprejeli tudi poseben. Mariborski manifest prostovoljskih organizacij.

Kongresa se je udeležilo več predstavnikov ZDUS, tudi predsednica dr. Mateja Kožuh Novak in prostovoljec Aldo Ternovec, nekdanji podpredsednik ZDUS. S pisci zakona so razpravljali o pomenu zakona za prostovoljce in prostovoljske organizacije in o pretiranemu administriranju. Na več okroglih mizah so pretresli dobre prakse medgeneracijskega sodelovanja, seznanili so se s korporativnim prostovoljstvom – delovne organizacije namreč ponujajo NVO enodnevne ali prostovoljske akcije svojih uslužbencev ob vikendih. Ob koncu so se dogovorili, da bodo člani NVO s predstavniki MJU in pregledali, kaj bi bilo mogoče poenostaviti.

Več informacij o korporativnem prostovoljstvu dobite na Slovenski filantropiji. *STA in info.zdus*

SAVA
HOTELS & RESORTS

	3 noči	4 noči	5 noči
Hotelsko naselje Zeleni gaj***	129 €	173 €	217 €

Cene v EUR veljajo na osebo v dvoposteljni sobi in vključujejo DDV.

Paket vključuje: polpenzion, neomejeno kopanje, uporaba kopalnega plašča, 1x vstop v hotelski svet savn, animacijski program, možnost celodnevne kopanja na dan odhoda

T: 02 51 31 400, F: 02 58 71 703

E: terme@terme-banovci.si, www.terme-banovci.si

Izmenjave obiskov DU

Na izobraževanjih o izletništvu, pohodništvu, športu in rekreaciji je bilo veliko predlogov o načinu in oblikah dela na tem pomembnem področju delovanja DU v Sloveniji. Zelo veliko predlogov in želja je zadevalo večje sodelovanje med društvi tudi na tem področju. To so torej želje po obiskih med društvi in s tem neposredno spoznavanje številnih zanimivih kotičkov naše lepe Slovenije.

Nekatera društva to že počno. Prosim jih, da nam pošljejo svoje vtise, izkušnje. O tem je Božena Kos že pisali v julijsko/avgustovski številki ZDUS plusa.

V tem članku je bila tudi Ponudba DU za izmenjavo enodnevnih obiskov.

Upam, da ste predsedniki društev in odgovorni za organizacijo te dejavnosti v društvih seznanjeni s tem zapisom. Nekatera društva so se odzvala in nam poslala svojo ponudbo. Prispеле ponudbe vam posredujemo, kot smo obljubili. Proučite jih in navežite stike.

To so društva, ki si glede na njihov hiter odziv želijo povezovanja, spoznavanja, neposrednih stikov, izmenjave izkušenj in dobre prakse.

Naj se ta oblika povezovanja in sodelovanja še okrepi!

Jožica Sušin, članica komisije iz PZDU Posavje

DU, ki vabijo na obisk

DU Škofja Loka

Nudijo vam: Ogled starega mestnega jedra, Loškega muzeja, cerkve v Crngrobu in Nacetove hiše, čebelarskega doma, s člani DU Škofja Loka boste lahko balinali, za obisk dobre domače gostilne pa se boste s Škofjeločani dogovorili. Ne bo drago. Ogledate si lahko še razstavo izdelkov članic in članov DU Škofja Loka in prisluhnete njihovemu pevskemu zboru.

Kontakt: Cveta Škopelja, tel. šte.: 040/226 67, e-pošta: cveta.skopelja@gmail.com

DU Puconci

Nudijo vam: Stavijo predvsem na ogled starosvetnih običajev: Puconske senje, dōdijade, pasuljade itd., vabijo na obisk mini živalskega vrta, ogled lončarskih posod in izdelkov iz lesa, za potešitev lakote pa vedo za poceni malice po 3,90 evra ali kosila za 8 evrov v krajevni gostilni Kuhar na kmečkem turizmu Tremelb pa imajo malice po 8 evrov in krače za po dva evra več.

Kontakt: Jože Časar, tel. šte.: 031/607 104 ali 02/545 92 08 oz. e-pošta: dupuconci@siol.net

DU Andraž (med Polzelo in Velenjem)

Nudijo vam: V kraju s tisoč prebivalci boste lahko obiskali dom krajanov, mesto kulturnega dogajanja s stalno razstavo šaljivih gli-

nenih figuric Mirana Čobala, slikarsko razstavo Alojza Zavolovška, muzej starih predmetov, sadni nasad s po sto vrstami starih jablan in hrušk in delno dobro ohranjeno obzidje turškega tabora. Na 773 metrov visoki Gori Oljki s (tudi) podzemno cerkvijo, je planinski dom z dobro in poceni hrano in pijačo.

Kontakt: Jože Krk, tel. šte.: 041/669 518 in Konrad Brunšek, tel. šte.: 041/210 398 oz. e-pošta: dragica.verdev@gmail.com

DU Sv. Andraž (Slovenske gorice)

Nudijo vam: Naštevajo kar 72 krajevnih znamenitosti: krajevnega muzeja, vključno z ogledom pravasi starih Slovanov, ledenice, stare kapele ter obiske kmetij s pogovori o pridelavi grozdja in predelavi grozdja v vino. Za dobro in poceni kosilo pa vam svetujejo obisk ene od treh turističnih kmetij oz. ene od dveh krajevnih domačih gostiln.

Kontakt: Edo Kupčič, tel. šte.: 041/870 263 ali 02/757 20 31.

DU Cerknica

Nudijo vam: ogled pustnega karnevala, obisk Rakovega Škocjana, Cerkniskega jezera, vzpon (tudi z avtobusom) na Slivnico, pešpot na Snežnik, pa kup zgodovinskih znamenitosti Notranjske. Najbolje in najceneje pa boste po mnenju Cerkničanov postreženi v restavraciji Valvazor.

Kontakt: Zlata Udovič, tel. šte.: 031/712 931 oz. e-pošta: du.cerknica@siol.net

Ponudba DU članom ZDUS za izmenjavo enodnevnih obiskov

DU: _____

Mesto/občina: _____

Predsednik: _____

Kontaktna oseba: _____

Kontaktni telefon: _____

Kontaktni e-naslov: _____

Vabimo prijateljice in prijatelje, člane ZDUS, da nas obiščejo in se seznanijo z delom našega DU. V našem kraju vam nudimo ogled naslednjih turističnih znamenitosti in dogodkov: _____

• kulturnih, naravnih in zgodovinskih: _____

• športno-rekreativne aktivnosti: _____

• narodne običaje: _____

• druge zanimivosti: _____

Tipične krajevne dobrote in izdelke domače obrti, dobite za _____ evrov v/pri: _____

Najbolje in najceneje boste postreženi v/pri: _____

V našem DU pa vam ponujamo (obkrožite)

• nastop pevskega zbora, • gledališko predstavo, • ogled likovnih razstav, • razstavo izdelkov naših članov, • športne aktivnosti in • druga znanja in spretnosti članov DU.

Prosimo vas, da nam vrnete izpolnjeni obrazec, seveda pa ga lahko dopolnite tudi s svojimi predlogi.

Sklepi sej ZDUS

Sklepi 2. seje komisije ZDUS za informatiko

Datum seje: 17. november 2011.

Prisotni: Marija Krušič, Alenka Magjar, Vida Topolovec, Jože Gašperšič, Srečko Kolar, Janez Malovrh in Franc Renko.

Drugi prisotni: Vera Benko, Alenka Ogrin, Ivana Podlipec, Tjaša Šimnovec, Matjaž Vizjak in Milan Zabavnik.

1. Obravnava in sprejem zapisnika 1. seje komisije ZDUS za informatiko.

Sklep: Člani komisije ZDUS za informatiko so soglasno potrdili zapisnik.

2. Projekt SAAPHO – razprava in vprašanja.

Pod to točko so člani skupaj s povabljenimi gosti, med katerimi je bila ena oseba z oteženim gibanjem, ena z diabetesom in ena oseba, ki je ustrezala obema kriterijema, se pravi ima diabetes in se oteženo giba. Tema razprave, kakor tudi odgovori na vprašanja, povezano z raziskavo projekta SAAPHO so priloga tega zapisnika in so na voljo na ZDUS (M. Zabavnik).

3. Pregled ponudb, povezanih s spletnim portalom ZDUS – Mreža.

Sklepa:

- Člani komisije za informatiko so na podlagi dopoljenih ponudb, ki so prispele v predpisanem roku do dne 15. novembra 2011, kot najresnejšega in cenovno najugodnejšega ponudnika izbrali podjetje IMAGO, d. o. o. iz Ljubljane, Cesta Andreja Bitenca 68. S tem ponudnikom se bodo pogovorili v najkrajšem možnem času.
- Strokovni sodelavec komisije je dobil tudi nalogo, da vse sodelujoče v razpisu obvesti o izboru komisije ZDUS za informatiko, predstavnika podjetja IMAGO, d. o. o., pa povabi k dogovoru o pogodbi.

4. Pobude in vprašanja članov.

Pod to točko ni bilo predlogov ali razprave.

5. Razno.

Pod to točko ni bilo predlogov ali razprave.

Sklepi 1. seje komisije ZDUS za bivanjski standard

Datum seje: 23. november 2011.

Prisotni: Margareta Benčič, Neža Janja Berne, Marija Dietinger in Ljudmila Eržek ter Franc Klemenčič, Zoran A. Matjac in Ivan Mazej (nadomeščal Darinko Barle).

Odsotnost so opravičili: Ljudmila Drnovšek, Cvetka Kožar, Amalija Šiftar, Edmund Pogorevc ter Alojz Janežič in Emil Pepelnjak.

Drugi prisotni: Irena Levičnik in dr. Mateja Kožuh Novak ter Mirko Miklavčič in Milan Zabavnik.

1. Konstituiranje komisije.

Sklep: Člani komisije ZDUS za bivanjski standard naj do naslednje seje zberejo probleme, s katerimi se ukvarjajo stanovanjske komisije v pokrajinah.

2. Izvolitev predsednika in podpredsednika komisije.

Sklepa:

- Strokovna sodelavka Alenka Ogrin do naslednje seje pripravi in razpošlje na elektronske naslove članov pravilnik o standardu stanovanj Nepremičninskega sklada PIZ in pravilnik o dodeljevanju stanovanj Nepremičninskega sklada PIZ.
- Člani komisije za bivanjski standard ZDUS bodo izvolili predsednika in podpredsednika komisije na naslednji seji, ko bodo prisotni vsi člani komisije, predvsem pa predlagana kandidata za ti funkciji. Sklep je bil sprejet soglasno.

3. Razno.

Sklepa:

Na eno naslednjih sej komisije naj bi uvrstili točko o varovanih in oskrbovanih stanovanjih.

- V prihodnje je treba na vse seje vabiti tudi strokovno sodelavko komisije Anko Tominšek (predsednico sveta zavoda ZPIZ) ter Tomaža Banovca (člana nadzornega sveta NS) in Florijana Bulovca (direktorja NS).

Sklepi 4. seje komisije ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve

Datum seje: 25. november 2011.

Prisotni: Ana Bilbija, Inge Ivanek, Vida Karolina Rozman, Mojca Zdovc, Emil Hedžet, Franc Koščak in Anton Šoba.

Odsotnost sta opravičili: Gabrijela Grafenauer in Martina Kralj.

Drugi prisotni: Nika Antolašič.

1. Obravnava in sprejem zapisnika 3. seje komisije ZDUS za informatiko.

Sklep: Člani komisije ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve so zapisnik potrdili soglasno.

2. Obravnava preverjenih predlogov za priznanja ZDUS.

Sklepi:

- Komisija predlaga UO ZDZS, da podeli priznanja ZDUS naslednjim članom: Vincenciju Cerarju, Jožetu Ferku in Matildi Šterbal - veliko plaketo, Jožefu Janžekoviču - malo plaketo, Janezu Zgoncu - plaketo za zasluge, Dragici Bobič, Slavici Koren, Blanki Šmit, Antonu Mikliču in Francu Šeguli pa - pisno priznanje ZDUS.
- DU Mežica bomo poslali dopis, da mora društvo dopolniti manjkajoče podatke za Marijo Kriebel.
- Dopolnitev bo komisija obravnavala na naslednji seji.

3. Obravnava dopisa MZU Ljubljana o kandidiranju članov osrednjeslovenske PZDU v organe ZDUS.

Člani komisije so prejeli dopis Marjana Sedmaka, predsednika Mestne zveza upokojencev Ljubljana, ki očita ZDUS, da je nedemokratična, ker je vodstvo ZDUS zavrnilo več predstavnikov, ki jih je v komisije ZDUS predlagal IO MZU ter samovoljno imenovalo druge. V razpravo se je vključila tudi predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak.

Sklep:

Predsednica komisije bo pripravila odgovor IO MZU in ga bo dala v predogled predsednici ZDUS dr. Mateji Kožuh Novak.

4. Razno.

Predsednica ZDUS je seznanila člane komisije, da je UO ZDUS na 4. seji, ki je bila 18. oktobra 2011, ob imenovanju komisij odločil, da bi naj povečali število članov v komisijah za informatiko, za izobraževanje in publiciteto ter v komisiji za mednarodne odnose, in vsako komisijo za 2 člana.

Sklepi:

- Komisija bo na podlagi sklepov UO ZDUS nadaljevala razpravo o možnem povečanju števila članov v nekaterih komisijah.
- Ana Cajnko, ki je v prejšnjem mandatnem obdobju vodila komisijo ZDUS za duševno zdravje, je komisiji ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve poslala dopis, v katerem meni, da tako okrnjena komisija ZDUS za duševno zdravje, kot jo je na predlog komisija ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve imenoval UO ZDUS, ne bo zagotavljala uspešne izvedbe nalog. Na predlog predsednice ZDUS se lahko člani, ki jih je pisno predlagala Ana Cajnko, vključijo v komisijo kot eksperti.
- Predsednica komisije ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve bo pripravila dopis predsednice ZDUS Ani Cajnko s predlogom sklepa o imenovanju predlaganih strokovnjakov.

Izobraževanja za DU

V novembru in decembru je ZDUS v sodelovanju s pokrajinskimi zvezami opravil več izobraževanj za društvene blagajnike ter računovodje v Velenju, Murski Soboti, Novem mestu in Izoli. Strokovno gradivo je pripravila Željka Šukarov, ki je z računovodkinjo ZDUS Mojco Derganc gradivo tudi predstavila, obe pa sta odgovarjali na številna vprašanja udeležencev izobraževanja.

Hkrati smo imeli tudi izobraževalne seminarje za predsednike in tajnice v DU, in sicer na Ptuj, v Mariboru, v Celju in v Krškem. Izobraževanja o osnovah pravne podlage organiziranja in vodenja DU predstavlja Zdravko Malnar, predsednik DU Žirovnica. Napisal je tudi obsežno gradivo, ki ga dobijo vsi udeleženci izobraževanja.

Že v januarju prihodnjega leta pripravljamo seminarje za društvene blagajnike in ter računovodje DU v Ajdovščini, Ljubljani, na Ptuj in v Mariboru, v februarju pa še v Kranju, Celju, Slovenj Gradcu in Trbovljah.

Prav tako bomo v januarju izobraževali predsednike in tajnike DU v Kranju, Slovenj Gradcu, Izoli in Velenju, v februarju pa tudi v Novem mestu, Ljubljani in Ajdovščini.

O izobraževanjih v prihodnjem letu vas bodo pravočasno obvestile vaše PZDU.

Božena Kos, strokovna sodelavka ZDUS in vodja izobraževanj

Moje življenje je kot film.

Polepšajo mi ga tudi **nakupi na obroke**.
brez dodatne dokumentacije, le s podpisom.